

Emzirme Yeterlilik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Emzirme Yeterlilik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20928>

Özet

Emzirme Yeterlilik Ölçeği (EYÖ), annelerin kendi emzirme becerilerini bağıyla gerçekleştireme kapasitelerine dair algıladıkları **öz yeterlilik** düzeylerini ölçmek amacıyla uyarlanmış psikometrik bir araçtır. Ölçeğin bu spesifik uyarlaması, Bağıun ve Ekioğlu (2007) tarafından hazırlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında kullanılmıştır. Çalışmanın temel amacı, akran eğitimi yoluyla anneden anneye verilen emzirme eğitiminin, annelerin emzirme yeterliliği üzerindeki etkisini nicel olarak belirlemektir. Ölçek çeğidi **uyarlama** olarak belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Emzirme yeterliliği, emzirme, yeterlilik, annelik, psikometrik araç, uyarlama, anne sağlığı.

Yazarlar

Bağıun, Ekioğlu, A. (Uyarlayıcı).

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, annelerin emzirme eylemini bağıyla bir şekilde yerine getirebileceklerine dair sahip oldukları inanç ve beklentileri kapsamlı bir şekilde değerlendirmektir. Bu inançlar, emzirme davranışının bağılatılması ve zorluklar karşısında sürdürülmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Uyarlama çalışması yapılığ akademik araştırmada (Bağıun, Ekioğlu, 2007), ölçek, özellikle bir eğitim programının etkinliğini ölçmek üzere kullanılmıştır. Bu bağlamda, annelere sunulan akran eğitimi modelinin, annelerin öz yeterlilik düzeylerini ne ölçüde artırdığını tespit etmek amaçlanmıştır.

Yapı

Emzirme Yeterlilik Ölçeği, psikolojideki **öz yeterlilik** (self-efficacy) kavramına dayanmaktadır. Bu kavram, Sosyal Bilişel Kuram'ın kurucusu Albert Bandura tarafından geliştirilmiştir ve bireyin belirli bir eylemi bağıyla gerçekleştirebileceğine dair inancın ifade eder.

Emzirme bağlamında, bu yapı, annenin bebeğini doğru pozisyonda tutma, sütünün yeterli olduğuna inanma ve emzirme sürecindeki yaygın sorunlarla başa çıkma gibi spesifik becerilere olan güvenini ölçer. Yüksek emzirme yeterlilik algısı, genellikle daha uzun süreli ve bağıyla emzirme sonuçlarıyla ilişkilendirilmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin uyarlamasına dair spesifik geçerlik analiz sonuçları (örneğin, yapı geçerliği, kapsam geçerliği veya ölçüt bağımlı geçerlik) kaynak tez özetinde (-) olarak belirtilmiştir. Bu durum, detaylı psikometrik bilgilerin tezin tam metninde yer almadığını veya bu bilginin kamuya açık özet kısmında sunulmadığını göstermektedir.

Bir ölçeğin geçerli kabul edilmesi için, gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı (bu durumda emzirme yeterliliği) ölçtüğünü kanıtlaması gerekmektedir. Uyarlama çalışmalarında geçerliğin sağlanması, orijinal ölçeğin kültürel ve dilsel eteferliğinin korunmasını zorunlu kılar.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik analiz sonuçları da kaynakta (-) olarak listelenmiştir. Güvenirlik, ölçeğin ölçtüğü sonucun tutarlılığını ifade eder. Tipik güvenirlik analizleri arasında iç tutarlılık (genellikle Cronbach Alfa katsayısı ile ölçülür) ve test-tekrar test güvenirliği bulunur.

Uyarlama çalışmasının bilimsel standartlara uygun yapıldığı varsayılırsa, ölçeğin Türk anneler örnekleminde kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğu beklenir. Ancak bu etetere tezin tam metnine erişim sağlanmadan ulaşmak mümkün değildir.

Faktör Analizi

Emzirme Yeterlilik Ölçeği'nin Türk örneklemindeki faktör yapısına dair detaylı bilgi kaynakta mevcut değildir. Orijinal ölçekler genellikle birden fazla alt boyuta sahiptir (örneğin, içsel motivasyon, teknik beceri).

Uyarlama sürecinde, orijinal ölçeğin faktör yapısını (boyutları) korunup korunmadığını belirlemek amacıyla doğrulayıcı veya açmılayıcı faktör analizi yapılmaması standart bir uygulamadır. Bu analizler, ölçeğin Türk kültüründe de aynı psikolojik yapıları ölçtüğünü garantilemek için önemlidir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme (Likert Tipi olduğu varsayılmaktadır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Anneler

Age Group: Yeti?kin (Emzirme dönemindeki anneler)

Population Details: Akran e?itimi yoluyla emzirme yeterlilik e?itimi alan veya alacak olan anneler. Çal??ma Ege Üniversitesi, ?zmir'de yürütülmü?tür.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği / Anket.

Anahtar Kelimeler

Öz yeterlilik, emzirme ba?ar?s?, akran e?itimi, yüksek lisans tezi, psikoloji, anne çocuk sa?l???, yeterlilik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Emzirme Yeterlilik Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması çal??mas? 2007 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçeğin kullan?m?, telif haklar? ve izinler için uyarlama yazar? (Ba?gün, Ek?io?lu, A.) ve çal??man?n yapıld??? kurum olan Ege Üniversitesi'ne ba?vurulmas? gerekmektedir.

Kaynaklar

Ba?gün, Ek?io?lu, A. (2007). Akran e?itimi yolu ile anneden anneye emzirme yeterlilik e?itiminin etkisinin belirlenmesi (**Yüksek lisans tezi**, Ege Üniversitesi, ?zmir).

Tez, YÖK Ulusal Tez Merkezi arac?l???yla eri?ilebilir: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [emzirme-yeterlilik-olcegi-toad.pdf](#)

Emzirme Yeterlilik Ölçeği Maddeleri

ÖNEML?: Ölçeğin maddeleri, kaynakta do?rudan yay?mlanmam??t?r. Maddelere ve derecelendirme yap?s?na eri?im sa?lamak için Ba?gün ve Ek?io?lu (2007) taraf?ndan haz?rlanan yüksek lisans tezinin tam metnine ba?vurulmas? gerekmektedir.